BİBLİYOGRAFYA :

Cebertî, *ʿAcâʾibü'l-âşâr*, Beyrut, ts. (Dârü'l-Fâris), III, 591, 595-596, 600; Şânîzâde, *Târih*, İstanbul 1290, II, 341-342, 383, 410; İstanbul 1291, III, 9-10, 15-18; Eyüb Sabrî, *Târîh-i Vehhâbiyân*, İstanbul 1296, s. 266 vd.; Cevdet Paşa, *Târih*, İstanbul 1309, X, 150, 219-220; XI, 13-16; Ziriklî, *el-Aʿlâm*, Kahire 1373-78/1954-59, IV, 222; R. Hartman, "Die Wahhabiten", *ZDMG*, 78 (1924-25), s. 198; J. H. Mordtmann, "İbn Sa'ûd", *İA*, V/2, s. 799-805; G. Rentz, "al-Dirʿiyya", *EI²* (İng.), II, 320-322.

 FERİDUN EMECEN

ABDULLAH b. SÜHEYL

(عبدالله بن سهيل)

Ebû Süheyl Abdullāh
b. Süheyl b. Amr el-Âmirî
(ö. 12/633)

Sahâbî.

Meşhur Ebû Cendel'in ağabeyidir. Müslüman olduktan sonra İkinci Habeşistan Hicreti'ne katıldı. Habeşistan dönüşü, babası Süheyl'in dininden dönmesi için baskı yapması üzerine İslâmiyet'ten dönmüş gibi davrandı. Bedir Savaşı'na müşriklerin tarafında babasıyla birlikte katıldı, fakat savaş başlamadan önce bir fırsatını bularak müslümanların safına geçti.

Bedir'den itibaren Hz. Peygamber'le birlikte bütün savaşlara katıldı; Hudeybiye Antlaşması şahitlerinden oldu. Mekke fethinde babası için Hz. Peygamber'den **eman*** aldı, böylece onun müslüman olmasına vesile oldu. Yemâme'de yalancı peygamber Müseylime ile yapılan savaşta otuz sekiz yaşında iken şehid oldu.

BİBLİYOGRAFYA :

İbn İshâk, *es-Sîre* (nşr. Muhammed Hamîdullah), Rabat 1967 — Konya 1401/1981, s. 207; Vâkıdî, *Kitâbü'l-Meġāzî* (nşr. M. Jones), London 1965-66 — Beyrut, ts. (Âlemü'l-Kütüb), I, 106-107, 341; İbn Hişâm, *es-Sîre* (nşr. Mustafa es-Sekkā v.dğr.), Kahire 1375/1955, I, 329, 368; III, 319; İbn Sa'd, *eṭ-Ṭabaḳātü'l-kübrâ* (nşr. İhsan Abbas), Beyrut 1388/1968, III, 406; İbnü'l-Esîr, *Üsdü'l-ġābe* (nşr. Muhammed İbrâhim el-Bennâ v.dğr.), Kahire 1390-93/1970-73, III, 271; Zehebî, *Aʿlâmü'n-nübelâʾ*, I, 193-194; İbn Hacer, *el-İṣâbe*, Kahire 1328, II, 322-323.

 İSMAİL L. ÇAKAN

ABDULLAH b. SÜLEYMAN

(عبدالله بن سليمان)

(bk. İBN EBÛ DÂVÛD).

ABDULLAH b. SÜVEB

(عبدالله بن سوب)

(bk. EBÛ MÜSLİM el-HAVLÂNÎ).

ABDULLAH b. ŞEDDÂD

(عبدالله بن شداد)

Ebü'l-Velîd Abdullāh b. Şeddâd
b. Üsâme b. Amr el-Hâdî
(ö. 82/701)

Hz. Peygamber zamanında doğan muhaddis tâbiî.

Eski Arap toplumunda âdet olduğu üzere, yolcu ve misafirlerin ışığı görüp evine konuk olmalarını temin etmek maksadıyla geceleri ateş yaktığı için el-Hâdî ismi verilen büyük dedesi Amr'a izâfetle İbnü'l-Hâdî diye de meşhurdur. Annesi Sülmâ bint Umeys olup Hz. Hamza'nın hanımı iken onun şehid edilmesinden sonra Şeddâd ile evlenmiştir. Babası Şeddâd, Hz. Ömer, Ali, Muâz b. Cebel, İbn Mes'ûd, Esmâ bint Umeys, Âişe, Ümmü Seleme ve diğer bazı sahâbîlerden hadis rivayet etmiş, kendisinden de Ebû İshak eş-Şeybânî, Abdullah b. Şübrüme ve Hakem b. Uteybe gibi kişiler rivayette bulunmuşlardır. Güvenilir bir muhaddis olup rivayetleri *Kütüb-i Sitte*'de yer almıştır.

Boynunun vurulması pahasına da olsa minbere çıkıp sabahtan öğleye kadar Hz. Ali'nin faziletlerini anlatmak istediğini belirtecek derecede Ali taraftarı olduğu rivayet edilen Abdullah, İbnü'l-Eş'as'ın yanında Haccâc ile savaşırken Düceyl nehrinde boğularak ölmüştür.

BİBLİYOGRAFYA :

İbn Sa'd, *eṭ-Ṭabaḳātü'l-kübrâ* (nşr. İhsan Abbas), Beyrut 1388/1968, V, 61; VI, 126; Taberî, *Târîḫ* (nşr. Muhammed Ebü'l-Fazl), Kahire 1960-70 — Beyrut, ts. (Dâru Süveydân), VI, 382-383; İbnü'l-Esîr, *Üsdü'l-ġābe* (nşr. Muhammed İbrâhim el-Bennâ, v.dğr.), Kahire 1390-93/1970-73, III, 275-276; Zehebî, *Aʿlâmü'n-nübelâʾ*, III, 488-489; İbn Hacer, *el-İṣâbe*, Kahire 1328, V, 13-14; a.mlf., *Tehẕîbü't-Tehẕîb*, V, 251-252.

 NEVZAT ÂŞIK

ABDULLAH-I ŞÎRÂZÎ

(عبدالله شيرازى)

XVI. yüzyılın ikinci yarısında Safevîler devrinde yaşamış İranlı müzehhip ve mücellit.

Nisbesinden Şirazlı olduğu anlaşılan Abdullah'ın hayatı hakkında pek az bilgi vardır. *Gülistân-ı Hüner* müellifi Kādî Ahmed, onun Meşhed Hâkimi Ebü'l-Feth İbrâhim b. Behrâm b. İsmâil'in yakın dostu ve musahibi olduğunu bildirmektedir. Bu sebeple İbrâhim Mirza'nın nakışhanesinde yirmi yıl çalışmış, bu sırada pek çok yazma eserin tezhibini, minyatür ve cildini yapmıştır. İskender Bey Münşî'ye göre Ebü'l-Feth İbrâhim

Abdullah-ı Şîrâzî'nin tezhibini yaptığı *Ṣıfatü'l-ʿâşıḳīn* adlı eserde yer alan iki minyatürü ile imzasının bulunduğu son sayfa (Topkapı Sarayı Müzesi Ktp., Revan, nr. 918)

